

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยเรื่อง "ความพร้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี" ผู้วิจัยมุ่งค้นคว้าเพื่อให้ได้ทราบการบริหารจัดการ และความพร้อม ความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างแท้จริงซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยแบบสหวิธีการ คือ ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) กลุ่มอาสาสมัครวิทย์ชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการวิทย์ชุมชน เครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 378 ชุด เพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่สามารถรับฟัง สัญญาณกระจายเสียงของสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียนได้

3.1 ส่วนที่ 1

การวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการ สัมภาษณ์เจาะลึก (Qualitative Research) กลุ่มคณะกรรมการวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง โดยมี รายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ซึ่งเป็นบุคคลที่คณะกรรมการวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียน รวมจำนวนผู้ที่ให้สัมภาษณ์เจาะลึกครั้งนี้ทั้งสิ้น 8 คน สามารถแสดงตารางกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	อาชีพ/องค์กร
1.	คุณโกษา พรหมทอง	ประธาน	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนทราย
2.	คุณสุรัชย์ ธรรมสารภิรมย์	รองประธานคนที่ 1	ชาวสวน/กรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านนาเดิม
3.	คุณสุริยัน ชอบผล	รองประธานคนที่ 2	ชาวสวน/ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ตำบลท่าสะท้อน
4.	คุณทองยศ ทองมาก	เลขานุการ	ช่างรับเหมา/เลขานุการสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านนาเดิม
5.	คุณวัฒน์ นมะ	กรรมการ	ชาวสวน/ กรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนศรีธาตุธรรม
6.	คุณเสน่ห์ ศรีรักษา	กรรมการ	ผู้จัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนชโลดมพัฒนา
7.	คุณลำยอง บุญลพ	ที่ปรึกษา	ประธานสหกรณ์เครดิตยูเนียนศรีธาตุธรรม/ ตัวแทนสภาองค์กรชุมชน
8.	คุณลักขณา กุลศิริ	ธุรการ	เจ้าหน้าที่การเงินชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด สาขาภาคใต้

3.1.2 วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก

ใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบุคคลที่เป็นคณะกรรมการวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียนที่มาจากการเลือกตั้งของชุมชน

3.1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากอาสาสมัครที่เป็นคณะกรรมการวิทยุชุมชนที่มาจากการเลือกตั้งของชุมชน ซึ่งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการดำเนินงานวิทยุชุมชน โดยใช้ประเด็นคำถามจากแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตัวเองและบันทึกเทปไว้ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ ซึ่งออกแบบคำถาม
2. แบบบันทึกภาคสนามและสมุดจดรายละเอียด
3. เครื่องบันทึกเสียง

ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นและปัญหำนำการวิจัย และมีการสร้างคำถามการสัมภาษณ์การค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัย คือ การบริหารจัดการทั้ง 2 มิติคือ 1. การบริหารจัดการทั่วไปประกอบไปด้วย การบริหารจัดการคน การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการงาน และ 2. การบริหารจัดการการกระจายเสียงของสถานีวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1.5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มาทำการถอดคำสนทนาจากเครื่องบันทึกเสียงที่บันทึกไว้ พร้อมทั้งนำข้อมูลจากเอกสารที่ได้รวบรวมไว้มาทำการวิเคราะห์ ร่วมกับการใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่กำหนดไว้ในบทที่ 2 มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทำการตีความข้อมูลทั้งหมดในลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

จากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัย โดยการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ในรูปแบบการพรรณนา (Descriptive Analysis) ในประเด็นที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ คือ การศึกษาถึงหลักการดำเนินงานสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2 ส่วนที่ 2

โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาความพร้อม และความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วม กับสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวม ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การตรวจสอบเครื่องมือ
7. เกณฑ์การกำหนดคะแนนตัวแปรและการแปลความหมาย
8. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย 6 ตำบลที่สามารถรับสัญญาณกระจายเสียงของสถานีวิทยุชุมชนชมรมเครดิตรายวันได้ คือ ตำบลท่าสะท้อน ตำบลท่าโรงช้าง ตำบลนาใต้ ตำบลทรัพย์ทวี ตำบลขุนทะเล และตำบลวัดประดู่ จำนวน 6,715 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเมือง อำเภอพุนพิน และอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี) รายละเอียดดังนี้

1. ตำบลท่าสะท้อน	จำนวนประชากร 2,3790 คน
1.1 หมู่ 2 บ้านบ่อกรัง	จำนวนประชากร 1,183 คน
1.2 หมู่ 3 บ้านท่าสะท้อน	จำนวนประชากร 474 คน
1.3 หมู่ 5 บ้านเขาพลู	จำนวนประชากร 409 คน
1.4 หมู่ 6 บ้านห้วยลึก	จำนวนประชากร 313 คน
2. ตำบลท่าโรงช้าง	จำนวนประชากร 1,366 คน
2.1 หมู่ 3 บ้านท่าโรงช้าง	จำนวนประชากร 1,183 คน
2.2 หมู่ 4 บ้านดอนไทร	จำนวนประชากร 474 คน
	(สำนักทะเบียนอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี)
3. ตำบลนาใต้	จำนวนประชากร 1,026 คน
3.1 หมู่ 2 บ้านหนองหญ้าปล้อง	จำนวนประชากร 546 คน
3.2 หมู่ 6 บ้านคลองยา	จำนวนประชากร 480 คน
4. ตำบลทรัพย์ทวี	จำนวนประชากร 743 คน
4.1 หมู่ 1 บ้านควนท่าแร่	จำนวนประชากร 743 คน
	(สำนักทะเบียนอำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี)
5. ตำบลขุนทะเล	จำนวนประชากร 485 คน
5.1 หมู่ 8 บ้านคลองเรือ	จำนวนประชากร 485 คน
	(สำนักทะเบียนอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

6. ตำบลวัดประดู่ จำนวนประชากร 716 คน
 6.1 หมู่ 6 บ้านใหม่พัฒนา จำนวนประชากร 716 คน
 (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลวัดประดู่ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การพิจารณาขนาดของตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ 378 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 6,715 คน โดยความต้องการความเชื่อมั่น 95% ทั้งนี้คำนวณจากสูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนจากการประเมินค่า

N = จำนวนประชากร

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้ในการวิจัยครั้งนี้

$$n = \frac{6,715}{1 + (6,715)(0.05)^2}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ จำนวน 378 คน

3.2.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบผสมมี 3 วิธีดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่มเจาะจงอำเภอเจาะจงตำบลในแต่ละอำเภอ และเจาะจงหมู่บ้านในแต่ละตำบลที่สามารถรับสัญญาณการส่งกระจายเสียงของสถานีวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียนมีรายละเอียดดังนี้

1. ตำบลท่าสะท้อน

- หมู่ 2 บ้านบ่อกรัง
- หมู่ 3 บ้านท่าสะท้อน
- หมู่ 5 บ้านเขาพลู
- หมู่ 6 บ้านห้วยลึก

2. ตำบลท่าโรงช้าง

- หมู่ 3 บ้านท่าโรงช้าง
- หมู่ 4 บ้านดอนไทร

3. ตำบลนาใต้

- หมู่ 2 บ้านหนองหญ้าปล้อง
- หมู่ 6 บ้านคลองยา

4. ตำบลทรัพย์ทวี

- หมู่ 1 บ้านควนท่าแร่

5. ตำบลขุนทะเล

- หมู่ 8 บ้านคลองเรือ

6. ตำบลวัดประดู่

- หมู่ 6 บ้านใหม่พัฒนา

วิธีที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดตัวอย่าง (Quota Sampling) โดยกำหนดขนาดตัวอย่างแต่ละอำเภอ แต่ละตำบลในอำเภอ และแต่ละหมู่บ้านในตำบล ตามสัดส่วนของประชากรที่อยู่ในพื้นที่ที่สุ่มมาได้มีรายละเอียดดังนี้

1. ตำบลท่าสะท้อน	จำนวนประชากร 1,970 คน ขนาดตัวอย่าง 111 คน
- หมู่ 2 บ้านบ่อกรัง	จำนวนประชากร 1,183 คน ขนาดตัวอย่าง 66 คน
- หมู่ 3 บ้านท่าสะท้อน	จำนวนประชากร 474 คน ขนาดตัวอย่าง 27 คน
- หมู่ 6 บ้านห้วยลึก	จำนวนประชากร 313 คน ขนาดตัวอย่าง 18 คน
- หมู่ 5 บ้านเขาพลู	จำนวนประชากร 409 คน ขนาดตัวอย่าง 23 คน

2. ตำบลท่าโรงช้าง	จำนวนประชากร 1,775 คน ขนาดตัวอย่าง 100 คน
- หมู่ 3 บ้านท่าโรงช้าง	จำนวนประชากร 1,183 คน ขนาดตัวอย่าง 34 คน
- หมู่ 4 บ้านควนไทร	จำนวนประชากร 474 คน ขนาดตัวอย่าง 43 คน
3. ตำบลนาใต้	จำนวนประชากร 1,026 คน ขนาดตัวอย่าง 58 คน
- หมู่ 2 บ้านหนองหญ้าปล้อง	จำนวนประชากร 546 คน ขนาดตัวอย่าง 31 คน
- หมู่ 6 บ้านคลองยา	จำนวนประชากร 480 คน ขนาดตัวอย่าง 27 คน
4. ตำบลทรัพย์ทวี	จำนวนประชากร 743 คน ขนาดตัวอย่าง 42 คน
- หมู่ 1 บ้านควนท่าแร่	จำนวนประชากร 743 คน ขนาดตัวอย่าง 42 คน
5. ตำบลขุนทะเล	จำนวนประชากร 485 คน ขนาดตัวอย่าง 27 คน
- หมู่ 8 บ้านคลองเรือ	จำนวนประชากร 485 คน ขนาดตัวอย่าง 27 คน
6. ตำบลวัดประดู่	จำนวนประชากร 716 คน ขนาดตัวอย่าง 40 คน
- หมู่ 6 บ้านใหม่พัฒนา	จำนวนประชากร 716 คน ขนาดตัวอย่าง 40 คน

วิธีที่ 3 สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างภายในพื้นที่เป้าหมายข้างต้นให้ได้ตัวอย่างจำนวน 378 คน ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในแต่ละพื้นที่

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นมาเอง ข้อคำถามในแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยแบ่งข้อมูลในแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลประชากร ได้แก่ เพศ, อายุ, อาชีพ, การศึกษา, รายได้, ตำแหน่งทางสังคม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนกับการมีส่วนร่วมในสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำหน้าที่แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2553 ถึง วันที่ 19 กรกฎาคม 2553

3.2.6 การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาค่าความน่าเชื่อถือ(Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของ ครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha) ในแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่ให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543)

ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามกับคนในชุมชนตามพื้นที่เป้าหมายจำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่า Alpha ซึ่งผลออกมาดังนี้

1. คำถามความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมผ่าน สถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน	ค่า Alpha = 0.9202
2. คำถามความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วม ผ่านสถานีวิทย์ชุมชนเครดิตยูเนียน	ค่า Alpha = 0.9437

3.2.7 เกณฑ์การกำหนดคะแนนตัวแปรและการแปลความหมาย

การให้คะแนนตัวแปรต่างๆมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมผ่านสถานีวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตามหลักของ Likert Scale ดังนี้

มีความพร้อมมากที่สุด	=	5	คะแนน
มีความพร้อมมาก	=	4	คะแนน
มีความพร้อมปานกลาง	=	3	คะแนน
มีความพร้อมน้อย	=	2	คะแนน
มีความพร้อมน้อยที่สุด	=	1	คะแนน

นำผลรวมของคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยแล้วจัดระดับความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมเป็น 5 ระดับ คือ

มีความพร้อมมากที่สุด	4.24 - 5.00	คะแนน
มีความพร้อมมาก	3.43 - 4.23	คะแนน
มีความพร้อมปานกลาง	2.62 - 3.42	คะแนน
มีความพร้อมน้อย	1.81 - 2.61	คะแนน
มีความพร้อมน้อยที่สุด	1.00 - 1.80	คะแนน

2. ความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมผ่านสถานีวิทยุชุมชนเครดิตยูเนียน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตามหลักของ Likert Scale ดังนี้

มีความต้องการมากที่สุด	=	5	คะแนน
มีความต้องการมาก	=	4	คะแนน
มีความต้องการปานกลาง	=	3	คะแนน
มีความต้องการน้อย	=	2	คะแนน
มีความต้องการน้อยที่สุด	=	1	คะแนน

นำผลรวมของคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยแล้วจัดระดับความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมเป็น 5 ระดับ คือ

มีความต้องการมากที่สุด	4.24 - 5.00	คะแนน
มีความต้องการมาก	3.43 - 4.23	คะแนน
มีความต้องการปานกลาง	2.62 - 3.42	คะแนน
มีความต้องการน้อย	1.81 - 2.61	คะแนน
มีความต้องการน้อยที่สุด	1.00 - 1.80	คะแนน

3.2.8 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอการวิจัยนี้ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อเป็นสถิติที่ใช้มุ่งบรรยายให้ทราบถึงลักษณะข้อมูลในรูปแบบคำร้อยละ ซึ่งในงานวิจัยขั้นนี้ใช้เพื่อบรรยายคำร้อยละของลักษณะประชากร และพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

เก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ลงรหัส (Coding) แล้วนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ จากนั้นนำผลคำนวณทางสถิติที่ได้มาเขียนการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิจัยต่อไป